

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a személygépkocsik üzemanyaggal való feltöltésekor a töltőállomásokon felszabaduló benzingőz II. fázisú visszanyeréséről

COM(2008) 812 végleges – 2008/0229 (COD)

(2009/C 277/14)

Előadó: **Francis DAVOUST**

2009. január 20-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 175. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a személygépkocsik üzemanyaggal való feltöltésekor a töltőállomásokon felszabaduló benzingőz II. fázisú visszanyeréséről

COM(2008) 812 végleges – 2008/0229 (COD).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Mezőgazdaság, vidékfejlesztés és környezetvédelem” szekció 2009. április 17-én elfogadta véleményét. (Előadó: Francis DAVOUST.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. május 13–14-én tartott, 453. plenáris ülésén (a május 13-i ülésnapon) 194 szavazattal 2 ellenében, 5 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az EGSZB örömmel fogadja az irányelvjavaslat kidolgozását, amely az alábbi dokumentumokban foglalt kötelezettségvállalások nyomán készült:

- a levegőszennyezésről szóló tematikus stratégia,
- európai bizottsági javaslat a benzin és a dízelüzemanyagok minőségéről szóló 98/70/EK irányelv módosításáról, amely a bioüzemanyagok és különösen a bioetanol szélesebb körű alkalmazását hivatott elősegíteni a benzin gőznyomására vonatkozó követelmények enyhítésével. Az Európai Bizottság felismerte, hogy a követelmények enyhítése az illékony szerves vegyületek kibocsátásának növekedéséhez vezethet, és jelezte, hogy ennek ellensúlyozása érdekében javaslatot kíván tenni az üzemanyag-feltöltéskor felszabaduló benzingőz visszanyerését szolgáló intézkedésekre,
- a környezeti levegő minőségéről szóló új irányelvet kísérő nyilatkozat, amelyben az Európai Bizottság elismerte annak szükségességét, hogy a levegőminőségre vonatkozó célkitűzések teljesítése érdekében a légszennyezést már a forrásnál kezeljék, és egyben számos új, forrásspecifikus közösségi intézkedést terjesztett elő, például a töltőállomásokon felszabaduló benzingőz II. fázisú visszanyerésére vonatkozóan.

1.2. Az EGSZB felhívja rá a figyelmet, hogy a 94/63/EK irányelv a tárolótelepeken való üzemanyag-tároláskor, illetve az üzemanyag töltőállomásokra továbbításakor egyéb megoldás hiányában a légkörbe jutó benzingőz visszanyeréséről (az úgynevezett I. fázisú benzingőz-visszanyerésről) rendelkezik. A töltőállomás feltöltésekor felszabaduló benzingőz visszakerül a közúti tartálykocsiba vagy üzemanyag-szállító járműbe, majd onnan a tárolótelepre, ahonnan ismét elosztható.

1.3. Az EGSZB örömmel fogadja, hogy az Európai Bizottság a benzingőz II. fázisú visszanyerésére alkalmas berendezések üzembe állítását a következő helyeken irányozza elő:

- a) minden új vagy lényegi átalakítás előtt álló töltőállomáson, amely évente több mint 500 m³ mennyiségű benzint forgalmaz;

- b) minden új vagy lényegi átalakítás előtt álló töltőállomáson, amely évente több mint 500 m³ mennyiségű benzint forgalmaz, valamint a meglévő nagyobb (azaz évente legalább 3 000 m³ mennyiségű benzint forgalmazó) töltőállomásokon;

- c) A b) alternatíva, kiegészítve azokkal a töltőállomásokkal, amelyek lakókörnyezetben találhatóak;

- d) A c) alternatíva, kiegészítve a II. fázisú benzingőz-visszanyerésre szolgáló összes berendezés működésének automatikus felügyeletével, amely a berendezések esetleges meghibásodásakor korlátozza a benzinforgalmazást.

1.4. Ezen alternatívák részletes értékelését a javaslatot kísérő hatásvizsgálat dokumentációja tartalmazza, amely az ezzel kapcsolatos weboldalon ⁽¹⁾ érhető el.

1.5. Az EGSZB tehát az irányelv elfogadását javasolja a 3., 4. és 5. cikkekhez fűzött módosítási javaslatok figyelembevételével.

2. Általános megjegyzések

2.1. A tárgyalt jogalkotási javaslat a személygépkocsik töltőállomáson való tankolásakor a légkörbe kibocsátott benzingőz visszanyerésére (az úgynevezett II. fázisú benzingőz-visszanyerésre) irányul.

2.2. Az EGSZB tisztában van vele, hogy a benzinben lévő illékony szerves vegyületek kibocsátása helyi és regionális szinten is rontja a levegőminőséget benzol és ózon felszabadításával, amelyek vonatkozásában már léteznek közösségi minőségi szabványok és célkitűzések. A talajközeli ózon határokön átterjedve szennyez, ráadásul az üvegházhatást okozó gázok közül ez a harmadik legjelentősebb. Bizonyított tény, hogy a benzol az emberi szervezetben rákot idézhet elő. A szénhidrogéneket több családba sorolják, amelyeket molekulaszervezetük típusa (lineáris, gyűrűs stb.) alapján különböztetnek meg. Az aromás szénhidrogének

(1) <http://ec.europa.eu/environment/air/transport/petrol.htm>

olyan telítetlen szénhidrogének, amelyek molekulaszervezete mindig tartalmaz hat szénatomból álló gyűrűt. Közülük a legfontosabb a C_6H_6 képletű benzol. Az egészség védelme érdekében az Európai Parlament és a Tanács úgy határozta meg az európai határértékeket, hogy a levegőben található benzol koncentrációja 2006-ban éves átlagban nem haladhatja meg a $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -t, 2010-re pedig az $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ -t. Az EGSZB ezért különös figyelmet fordít a benzinkutat rendszeresen látogató fogyasztók, illetve a folyamatosan ott dolgozó alkalmazottak védelmére.

2.3. Ennek a fajta kibocsátásnak az elsődleges forrása a gépjárművek üzemanyagtartályából, illetve a tartály feltöltése során felszabaduló benzingőz. A benzin minőségéről szóló irányelv közelmúltbeli módosítása, amely megengedi, hogy nagyobb mennyiségű etanolt keverjenek a benzinbe, csak fokozza a kibocsátási problémát, mivel emiatt a tárolótartályokban a gőznyomás emelésére van szükség. Ideje tehát új módot találni az effajta kibocsátás csökkentésére.

2.4. Az EGSZB nyomatékosan azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy sürgősen fordítson figyelmet a gépjárművek olyanfajta átalakításának lehetőségére, hogy már a gépkocsi saját üzemanyagtartályában meg lehessen akadályozni a benzingőz távozását, illetve azt vissza lehessen nyerni – amint az az Egyesült Államokban már követelmény –, és további késedelem nélkül tegyen közzé javaslatokat ezzel kapcsolatban.

2.5. Az EGSZB egyébiránt támogatja az Európai Bizottság jelenlegi javaslatait, amelyek a személygépkocsi üzemanyaggal való feltöltésekor felszabaduló benzingőz okozta légszennyezés csökkentésére irányulnak.

2.6. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az üzemanyagfeltöltés során felszabaduló benzingőz visszanyerésével kapcsolatos jelenlegi gyakorlatok tagállamonként jelentősen különböznek. Kedvezően értékeli tehát, hogy az Európai Bizottság a 175. cikket választotta jogalpnak ahhoz, hogy európai szintű minimális normákat határozzon meg a tankolás során felszabaduló benzingőz visszanyerésére, és hagyja a tagállamoknak azt a szabadságot, hogy ennél szigorúbb normákat alkalmazzanak.

2.7. A tárolótelepeken való üzemanyag-tároláskor, illetve az üzemanyag töltőállomásokra való továbbításakor a légkörbe jutó benzingőz visszanyeréséről (az úgynevezett I. fázisú benzingőz-visszanyerésről) a már hatályos 94/63/EK irányelv rendelkezik.

2.8. Az EGSZB a levegőminőség javítására való törekvés kapcsán nyilvánvaló összefüggést vél felfedezni a benzingőz II. fázisú visszanyerésének lehetőségével.

2.9. Az EGSZB megállapítja továbbá, hogy a javaslat összhangban áll a hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési programmal, de éppúgy összeegyeztethető a lisszaboni stratégia három pillérével is, mivel ösztönzi a II. fázisú visszanyeréshez szükséges technológiák fejlesztését és az irántuk való keresletet.

3. Részletekre vonatkozó megjegyzések

3. cikk

Töltőállomások

3.1. 1. bekezdés

3.1.1. Az első mondatban az „előírányzott” szó magyarázatra szorul. Az EGSZB ugyanis úgy véli, hogy rendkívül nehéz egy

töltőállomás megnyitásakor biztosan tudni, hogy a forgalom akkora lesz-e, mint amit a terv előírányzott.

3.1.2. Az EGSZB a szövegbe az „évi 500 m^3 benzinmennyiséget” után a következő mondatot szeretné beilleszteni: „A töltőállomás köteles az előírányzott mennyiséget a megnyitástól számított három hónapon belül bejelenteni.”

3.1.3. Az EGSZB szükségesnek tartja, hogy minden olyan újonnan kiépített töltőállomás, amelynek kapacitása kevesebb, mint 500 m^3 , köteles legyen bejelenteni, ha az olyan mértékben emelkedik, hogy meghaladja az évi 500 m^3 -t. Ezt legkésőbb a küszöbérték meghaladását követő év kezdetétől számított három hónapon belül kell megtenni, és ebben az esetben a töltőállomást ugyanebben az évben hat hónapon belül el kell látni a szükséges felszereléssel.

3.1.4. A második mondatban a „vagy munkaterületen” kifejezést ki kell egészíteni „a vállalkozás telephelyén kívüli” jelzővel. Az épületben ugyanis a töltőállomás üzemeltetéséhez szükséges irodák is lehetnek.

3.1.5. Az 1. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

A tagállamok biztosítják, hogy minden új töltőállomást felszerelnek a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszerrel, amennyiben a töltőállomás tényleges vagy előírányzott forgalma meghaladja az évi 500 m^3 benzinmennyiséget. **A töltőállomás köteles az előírányzott mennyiséget a megnyitástól számított három hónapon belül bejelenteni. Minden olyan újonnan kiépített töltőállomás, amelynek kapacitása kevesebb, mint 500 m^3 , köteles bejelenteni, ha az olyan mértékben emelkedik, hogy meghaladja az évi 500 m^3 -t. Ezt legkésőbb a küszöbérték meghaladását követő év kezdetétől számított három hónapon belül kell megtenni, és ebben az esetben a töltőállomást ugyanebben az évben hat hónapon belül el kell látni a szükséges felszereléssel. Ha az új töltőállomás állandó rendeltetésű lakóépületben vagy a vállalkozás telephelyén kívüli munkaterületen működik, a tényleges vagy előírányzott forgalomtól függetlenül el kell látni a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszerrel.**

3.2. 2. bekezdés

3.2.1. Az EGSZB szerint a „felújítás” szó tisztázásra szorul. Úgy véli, hogy itt bizonyára nagyszabású változtatásra kell gondolni, mint például az elosztó és az üzemanyagfeltöltő berendezések kapacitásának az eredetihez képest 20 %-ot meghaladó mértékű növelésére, illetve a felügyeleti irodával ellátott önkiszolgáló állomás helyébe felügyelet nélküli önkiszolgáló állomás kiépítésére.

3.2.2. Az EGSZB azt kéri, hogy ebből a szempontból ne számítsanak felújításnak – azaz lényegi átalakításnak – egy töltőállomás tájékoztató táblájának („totemoszlop”) cseréje, a hagyományos, kiszolgáló személyzettel működő állomások felügyeleti irodával ellátott önkiszolgálóvá alakítása, illetve a hatályos rendelkezéseknek való megfelelés céljából történő változtatások elvégzése.

3.2.3. A 2. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az évi 500 m³-t meghaladó benzinmennyiséget forgalmazó meglévő töltőállomásokon a felújítás alkalmával építsenek be a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszert. **Felújítás alatt olyan nagyszabású változtatást kell érteni, mint például az elosztó és az üzemaanyag-töltő berendezések kapacitásának az eredetihez képest 20 %-ot meghaladó mértékű növelése, illetve a felügyeleti irodával ellátott önkiszolgáló állomás helyébe felügyelet nélküli önkiszolgáló állomás kiépítése. Nem számít azonban felújításnak – azaz lényegi átalakításnak – egy töltőállomás tájékoztató táblájának („totemoszlop”) cseréje, a hagyományos, kiszolgáló személyzettel működő állomások felügyeleti irodával ellátott önkiszolgálóvá alakítása, illetve a hatályos rendelkezéseknek való megfelelés céljából történő változtatások elvégzése.**

3.3. 3. bekezdés

3.3.1. Az EGSZB a pont következő mondatral való kiegészítését ajánlja: „Minden olyan töltőállomás, amelynek kapacitása éves szinten kevesebb, mint 3 000 m³, köteles bejelenteni, ha az olyan mértékben emelkedik, hogy egy naptári évben meghaladja a 3 000 m³-t, és ebben az esetben a töltőállomást ugyanebben az évben hat hónapon belül el kell látni a szükséges felszereléssel.”

3.3.2. A 3. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

A tagállamok felelőssége továbbá biztosítani, hogy az évi 3 000 m³-nél nagyobb mennyiségű benzint forgalmazó összes meglévő töltőállomást lássák el 2020. december 31-ig a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszerrel. **Minden olyan töltőállomás, amelynek kapacitása éves szinten kevesebb, mint 3 000 m³, köteles bejelenteni, ha az olyan mértékben emelkedik, hogy egy naptári évben meghaladja a 3 000 m³-t, és ebben az esetben a töltőállomást ugyanebben az évben hat hónapon belül el kell látni a szükséges felszereléssel.**

4. cikk

A benzingőz-visszanyerés minimálisan előírt szintje

3.4. 1. bekezdés

3.4.1. Az EGSZB a 85 % helyett 90 %-ot javasol. Bizonyos tagállamok ugyanis már ezt a mértéket alkalmazzák.

3.4.2. Az 1. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

A tagállamok biztosítják, hogy a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszer szénhidrogén-befogási hatékonysága legalább 85-90 %-os legyen.

3.5. Új bekezdés

3.5.1. Az EGSZB a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító berendezések meghatározásának világos kifejtését ajánlja.

5. cikk

Időszakos felülvizsgálat és megfelelés

3.6. 1. bekezdés

3.6.1. Az EGSZB úgy véli, hogy az automatikus felügyeleti rendszerrel ellátott üzemaanyag-töltő állomások éves ellenőrzése annál is inkább szükséges, mivel az emberi jelenlét hiányában előfordulhat üzemzavar.

3.6.2. Az 1. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

A tagállamok kötelesek biztosítani, hogy évente legalább egy alkalommal sor kerüljön a szénhidrogén-befogási hatékonyság vizsgálatára, **ha az állomáson automata felügyeleti rendszer működik.**

3.7. 2. bekezdés

3.7.1. Az EGSZB az utolsó mondat törlését javasolja.

3.7.2. A második mondatban az „és automatikusan leállítja a benzinadagolást a meghibásodott kútoszlopnál, amennyiben a hibát nem sikerül 7 napon belül kijavítani” megfogalmazás helyett a következőt javasolja: „a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszer meghibásodásának jelzése maga után vonja a benzinadagolás leállítását, amennyiben a hiba kijavítására 72 órán belül nem került sor.”

3.7.3. A 7 napos határidő ugyanis túlzottan hosszú. Ez a rendelkezés a felügyelettel ellátott állomásokra is érvényes.

3.7.4. A 2. bekezdés új szövege tehát a következőképpen alakul:

Azokban a rendszerekben, amelyek automatikus felügyelet mellett üzemelnek, a szénhidrogén-befogási hatékonyságot elegendő háromévente ellenőrizni. Az automatikus felügyeleti rendszer automatikusan észleli a benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszernek, illetve magának az automatikus felügyeleti rendszernek az esetleges meghibásodásait, és azokat jelzi a töltőállomás üzemeltetőjének, és automatikusan leállítja a benzinadagolást a meghibásodott kútoszlopnál, amennyiben a hibát nem sikerül 7 napon belül kijavítani. **A benzingőz II. fázisú visszanyerését biztosító rendszer meghibásodásának jelzése maga után vonja a benzinadagolás leállítását, amennyiben a hiba kijavítására 72 órán belül nem került sor.**

Kelt Brüsszelben, 2009. május 13-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI